

KÍNAI BARLANGMESÉK

Délkinai tanulmányaim során — 1958/59. telén — többszáz barlangot kerestem fel. A barlangtúrák alatt kísérőimtől, kínai, ji, puji, miao és más nemzeti-szerű alkalmi munkatársaimtól sok érdekes barlangi történetet hallottam. Az ott lakó egyszerű emberek fantáziáját megragadták azok a titokzatos, sötét üregek és a nép száján csodás mesék, mondák születtek.

E barlangmesék közül sikerült néhányat feljegyez-nem.

A nanvencsuani tündérlány

Csungkingtól DNy-ra kb. 20 km-re, a Nanvencsuani hővforrások közelében található a *Tündérlány-barlang* (kínaiul: Hszienntung). A furcsa név mind-járt felkeltette érdeklődésemet. A helybeli lakosoktól a következő mondát hallottam:

Sok-sok dinasztia uralkodását megelőzően élt egy véres, zsarnok császár. Szörnyű szárazság pusztította az országot, amikor a császár friss gombalakomára vágyott. A császári martalócok kihajtották a szegény népet a földekre, de a kiszáradt talajon sehol nem találtak egy fia gombát sem.

Az egyik nanvencsuani barlangban élt egy messze-földön híres tündérlány. Amikor megtudta, hogy a kegyetlen császár miért sanyargatja a szegény népet, a barlang távoli részében egy kosárnyi gyönyörű gombát szedett össze és elvitte a császárnak. A császárnak nemcsak a friss gomba okozott örömet, hanem a csodás szépségű tündérlány is megtetszett. De amikor a nagy úr észbekapott, a tündérlány eltűnt, visszatért barlangjába. A császár évekig kutatott utána, de a nép nem árulta el jötevőjének lakóhelyét.

A monda szerint a tündérlány még ma is él a nanvencsuani barlang mélyén. Talán ez volt az oka annak, hogy a helyi hatóságok semmi áron nem akartak beengedni ebbe a barlangba. . . .

A tigrises bába

Akkor történt, amikor a dél-kujcsoui hegyeket még őserdő borította — kezdte meséjét egy miao paraszt. — Ős-nagyanyám, aki bába volt, több más családdal együtt egy nagy barlangban lakott.

Ős-nagyanyám egy ösvényen a folyóhoz indult, mikor előtte termett a vidék rettegett tigriskirálya. Az öregasszony halálra dermedt. De a tigris nem támadta meg, csak nézte mozdulatlanul az asszonyt. Ős-nagyanyám ekkor összeszedte minden bátorságát és megkérdezte a tigrist:

— Mit kívánsz tőlem?

A félelmetes hím tigris szomorú szemekkel, szótlanul bámult az asszonyra, majd — mintha intett volna az asszony felé — elindult a sűrűbe. Ős-nagyanyám megbabonázva követte.

A tigris egy barlanghoz vezette ős-nagyanyámat, ahol egy vajdó tigrist talált. A nőstény tigrist szörnyű fájdalmak gyötörték, de nem tudta világra hozni magzatját. Ős-nagyanyám segítségére sietett és a

tigris család hamarosan boldogan nyaldosta az újszülött tigrisbébit. Ős-nagyanyám dolga végeztével hazaindult. A hím tigris az ösvényig elkísérte.

Néhány nap múlva — egy reggelen — ős-nagyanyám lakóbarlangja előtt egy frissen ölt vaddisznót talált. A hálás tigris hozta ajándékba ős-nagyanyámnak . . .

Népünk e történet óta nevezi ős-nagyanyám lakóhelyét a Tigrises bába barlangjának.

A lolók eredete

Tibet felől 5–6 000 méteres hófedte vad hegyek néznek le a Vörös-medence lapályára. A hegyekben él Kína egyik legkevésbé ismert nemzetisége, a loló nép. 1959. elején e vidéken jártam és itt hallottam a következő mondát:

Valamikor réges-régen a lolók messze délen, túl a nagy folyón (Csang-Csiang = Jangce), valahol a Jün-kuj fennsíkron éltek. Állataikat legeltették, kis földcskéiket művelgették. Kelet felől harcias népek jöttek, amelyek a csillogó fémek gyűjtésére bányákba kényszerítették őket. Sorsuk megnehezült.

Egy napon — amikor a bányászok hazafelé mentek — észrevették, hogy egy barlangszájából két gyönyörű ló jött elő és lementek a folyóhoz inni. A bányászok meg akarták fogni a lovakat, de azok ismét eltűntek a barlang mélyén. A loló bányászok a lovak patáinak szikrázó fényénél követték a barlangban a két száguldó mént. Földalatti folyóhoz értek és itt a lovaknak nyomuk veszett. A folyóparton csodálatos csillogó fűzfát találtak. Letörték egy ágát és annak fényénél találtak vissza.

Másnap a falu apraja-nagyja kivonult, hogy lássa és üldözőbe vegye a titokzatos barlangi lovakat. A lovak valóban megjelentek, de nem tértek vissza, hanem nekivágtak a hegyeknek. Tíz napig követték a lolók az előttük haladó lovakat, mignem egy óriási folyóhoz értek. A lovak könnyűszerrel átúsztak a folyón, de a lolóknak napokig eltartott, míg fatökökből tutajt készítve, átkelhettek a megáradt vizen. A túlparton már nem találták meg a két lovat, így hát tovább nem mentek, letelepedtek.

Így kerültek a lolók a monda szerint a Liang-san vidékére. . . .

Kuanjin istennő barlangja

A vietnami határ mentén, Pulung falu közelében, kínai barátaim megmutattak egy barlangot, amely mind a mai napig látogatott zárandokhely. Távoli vidékekről vándorolnak ide a csuang, a vietnam, thai és más nemzetiségű lányok-asszonyok, mert e barlang látogatása csodás hatással van a női látogatókra. Idős asszonyok, sok évi gyermektelen házasságot után a barlang felkeresése után egészséges fiú-gyermeknek adtak életet.

A barlangban több Buddha szobrot találtam. Az előttük levő hamutömeg jelezte, hogy igen sok

*Buddha szobor a Kuanjin-
jen barlangban.
(Balázs Dénes felvétele)*

tömjént és mirhát elfüstöltek itt az isteni kegyért esdeklő hiszékeny, babonás asszonyok.

Mesélték, hogy egy 40 éves csuang asszony napokig imádkozott a nagy Buddha előtt. A férje zavarta el, már 22 gyermeket szült, de valamennyi lány volt. Ez pedig Isten csapása, hiszen a szegény paraszt-családoknak fiúra van szükségük a nehéz mezei munkákhoz. A szegény csuang asszony nem sokkal később megszülte huszonharmadik gyermekét: egy egészséges fiút...

Nin Ci-pin még csak tizenkétéves volt, amikor egy gazdag császári hivatalnok feleségül vette.

(Az előnyomuló kínaiak előszeretettel házasodtak a csinos nemzetiségi lányokkal.) Hat évi házasság után a férj elkergette az asszonyt, mert a házasságuk terméketlen maradt. Nin Ci-pin bánatában elzáródott a Kuanjinjen-barlanghoz. Az ő áldozata sem maradt eredménytelenül: néhány hónap múlva a szülői házban két fiúgyermeknek adott életet és férje örömmel fogadta vissza....

A Kuanjinjen-barlang nem mindennapi csodás „gyógyhatása” úgy látszik még a híres Klutert-barlangon is túlsz. ....